

I Jo¹ mnogo toga

, poslao Općina Busovaca
Saturday, 02 February 2008

Za one koji odluče ostati duže vrijeme na ovim prostorima zasigurno će se uiniti interesantnim posjetiti i provesti određeno vrijeme na nekim od lokaliteta koji sami od sebe govore o davnoj prošlosti.

Južno od Busovače, na stjenovitim predjelima Tisovačke planine, nalaze se ostaci stare tvrđave koju narod naziva Stari grad ili Medvjedgrad. Prema ostacima zidina može se zaključiti da je utvrda bila manjih dimenzija, za koju gradnju je korišten kamen i kriljac koji nije vezivan krečnim malterom. Sa južne strane je nepravilnog oblika, dok mu je pristup sa sjeverne strane nemoguć. Unutar zidina vidljivi su tragovi dvije okrugle jame za koje se pretpostavlja da su ostaci bunara. Za ovu utvrdu se može zaključiti da datira iz predrimskog perioda i da je izgrađena kao zaštitna rudnika u doba Ilira, dok je u doba Rimljana služila kao zaštitna komunikacije koja je prolazila u njevoj neposrednoj blizini.

. . . . . Na visokom i teško pristupačnom brdu iznad sela Putište nalaze se ostaci zidina neke nepoznate utvrde. Prema ostacima zidina može se utvrditi da je utvrda bila manjih dimenzija, zidana od kamena krečnjaka. U potpunosti je bila prilagođena terenu i zbog toga nepravilnog oblika. U zidinama se nisu mogli naći ostaci krečnog maltera, što je karakteristika za srednjovjekovne utvrde. Po brdu Gradina, koje nosi takvo ime, nazvane su i ruševine stare utvrde, od koje su ostali samo temelji koji se nalaze u zemlji. U neposrednoj blizini ovog lokaliteta pronađen je Ilirski srebreni novac Apolonie kovan između V i III stoljeća p.n.e. što je pokazatelj vremena iz kojeg ova utvrda potječe.

. . . . . Na brdu Hum, iznad Lučana se ne spominje niti u jednim poznatim dokumentima. Ova utvrda se nalazi na tako dominantnom mjestu da je sa istog moguće pregled teritorija cijele centralne Bosne. Iako o njenom postojanju nema pisanih tragova, postoje mnoge legende o ovoj utvrdi, a ona o kojoj je pisao Ivan Frano Jukić 1847. godine samo potvrđuje njeno postojanje.